

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

KPU.5533.30.2016.TG

Protokół kontroli

1. Kontrolę przeprowadzono w XLII Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej, 02-513 Warszawa, ul. Madalińskiego 22, którego dyrektorem jest Pani Mariola Borowska.
2. Kontrolę w dniu 14 kwietnia 2016 r. przeprowadziła Teresa Glinka, starszy wizytator w Wydziale Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego, na podstawie upoważnienia nr KPU.5533.30.2016.TG z dnia 07 kwietnia 2016 r., wydanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
3. **Tematyka kontroli:**
„przestrzegania praw ucznia oraz wewnętrznych zasad oceniania przez nauczyciela [REDACTED]”
4. W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły oraz z uczniami klasy [REDACTED] wśród których przeprowadzono również anonimową ankietę w przedmiotowej sprawie oraz dokonano analizy następującej dokumentacji okazanej przez dyrektora szkoły:
 - 1) statut szkoły, w szczególności w części dotyczącej praw i obowiązków ucznia i nauczyciela, stosowanych kar oraz wewnętrznych zasad oceniania,
 - 2) dziennik lekcyjny kl. [REDACTED] w części dotyczącej oceniania – rok szkolny 2015/2016,
 - 3) przedmiotowe zasady oceniania zespołu [REDACTED]
 - 4) [REDACTED] XLII LO im. Marii Konopnickiej w Warszawie,
 - 5) protokół nr 11/2015/2016 z posiedzenia Rady Pedagogicznej w dniu 28 stycznia 2016 roku oraz sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego dyrektora XLII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Warszawie, przy ul. Madalińskiego 22 za I półrocze roku szkolnego 2015/2016 wraz z wnioskami ze sprawowanego nadzoru,
 - 6) protokół nr 09/2015/2016 z posiedzenia Rady Pedagogicznej w dniu 28 stycznia 2016 roku, którego pkt 2 porządku obrad dotyczy omówienia klasyfikacji śródrocznej w poszczególnych klasach oraz protokół nr 10/2015/2016 z posiedzenia Rady Pedagogicznej w dniu 14 stycznia 2016 roku wraz z podjętą Uchwałą Nr VII/2015/2016 XLII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Warszawie z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie zatwierdzenia wyników klasyfikacji śródrocznej w roku szkolnym 2015/2016,
 - 7) arkusze obserwacji lekcji matematyki (z dnia 16.12.2015 r., 27.01.2016 r.,

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- 22.03.2016 r.) w klasie [REDACTED] przez dyrektora szkoły,
- 8) pismo rodziców klasy [REDACTED] do Pani Marioli Borowskiej - dyrektora XLII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Warszawie z dnia 21.03.2016 r.
- 9) pismo Pani Dyrektor znak: [REDACTED] z dnia 31.03.2016 r. – odpowiedź na powyższe pismo.

5. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnione nieprawidłowości:

W dniu 05 kwietnia 2016 r., do Kuratorium Oświaty w Warszawie, wpłynęło pismo od grupy rodziców uczniów [REDACTED] XLII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej, 02-513 Warszawa, ul. Madalińskiego 22. W piśmie skarżący zarzucają, między innymi, nieprzestrzeganie praw ucznia oraz wewnątrzszkolnych zasad oceniania przez nauczycielkę [REDACTED].

Analiza dokumentacji przebiegu nauczania (dzienniki lekcyjne) wykazała, że nauczyciele zapoznają uczniów z wymaganiami edukacyjnymi niezbędnymi do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, najczęściej na pierwszych zajęciach z przedmiotów. Z analizowanych stron (s. 112, 113, 127, 128), dotyczących oceniania z przedmiotu [REDACTED] uczy Pani [REDACTED], [REDACTED] **niedostatecznych (ok. 36%)**, 15 dopuszczających i 3 dostateczne, a w klasie [REDACTED] która z powyższą [REDACTED] na [REDACTED]

Podczas kontroli poddano analizie „przedmiotowe zasady oceniania zespołu [REDACTED] oceniania w klasach I – III XLII LO im. Marii Konopnickiej w Warszawie. Powyższe „dokumenty” są opracowane przez zespoły przedmiotowe do stosowania **dla wszystkich uczniów całej szkoły**, co jest niezgodne z przepisami art. 44b i 44c ustawy z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156) oraz przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 843).

Ponadto zapisy:

- w „przedmiotowych zasadach oceniania zespołu [REDACTED] [REDACTED] „Uczeń, który otrzymał śródroczną ocenę niedostateczną lub był nieklasyfikowany jest zobowiązany do zaliczenia nieopanowanego materiału. O formie, zakresie i terminie decyduje nauczyciel uczący”,
- w dokumencie [REDACTED] XLII LO im. Marii Konopnickiej w Warszawie:
 - „uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną na koniec I semestru, ma obowiązek zaliczyć całość omówionego materiału w terminie wskazanym przez nauczyciela, na zasadach zgodnych z WSO”,
 - „uczeń, który otrzymał w klasyfikacji śródrocznej ocenę niedostateczną, winien liczyć się z tym, że nauczyciel uzależni wystawienie pozytywnej oceny klasyfikacyjnej rocznej od zaliczenia tych działów treści programowych z pierwszego półrocza, które uzna za niezbędne. O formie, zakresie i terminie poprawy decyduje nauczyciel oceniający.”,

Parafy*
 kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- „Uwaga! wyjątek stanowią: - matura próbna – jest oceniana zgodnie z zasadami (...).
Oceny wpisujemy do dziennika.”

oraz inne, np. informujące (w powyższych przedmiotowych zasadach oceniania), że uczeń może ocenę niedostateczną ze sprawdzianu poprawić tylko raz, a oceny z kartkówek nie podlegają poprawie, nie znajdują przełożenia w obowiązujących przepisach prawa oświatowego i pozostają w sprzeczności z przepisami art. 44b, ust. 5 pkt 2,3,4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156), gdzie wskazuje się na informacyjny, ale także motywujący ucznia charakter oceniania jego osiągnięć edukacyjnych. Wymagania na poszczególne oceny w dokumencie „[redacted] przedmiotowe zasady oceniania są niespójne z wymaganiami określonymi w §58 statutu szkoły.

Pani Dyrektor, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego, przeprowadza obserwacje lekcji, w tym obserwację lekcji [redacted] prowadzonych przez powyższą Nauczycielkę, w klasie [redacted]. Przedłożone, podczas kontroli arkusze ww. obserwacji, wskazują, że Nauczycielka otrzymała zalecenia, między innymi, że należy: „zapoznawać uczniów z celami każdej lekcji, różnicować stosowane metody i techniki pracy ze szczególnym uwzględnieniem metod aktywnych, traktować podmiotowo wszystkich uczniów, zwracając się do nich po imieniu i okazując im życzliwość i wsparcie”. Pani Dyrektor oraz [redacted] podają, że w związku ze stwierdzonymi [redacted] zaoferowała udział w następujących dodatkowych zajęciach: od 23 września 2015 r. konsultacje prowadzone dla wszystkich uczniów szkoły - we wtorki o godz. 7.05, dodatkowa [redacted]

dla chętnych z tej klasy. Ponadto Nauczycielka pozostaje do dyspozycji uczniów na przerwach międzylekcyjnych i według niej „uczniowie chętnie korzystali z tej formy pomocy, szczególnie przed kartkówkami i sprawdzianami”. Pani Dyrektor podkreśliła, że szkoła dodatkowo oferuje: konsultacje u [redacted] różnych dniach i godzinach, nieodpłatne zajęcia dla maturzystów przygotowujące do egzaminu maturalnego, prowadzone w czasie ferii zimowych oraz nieodpłatne zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego, prowadzone przez studentów Politechniki Warszawskiej w ramach projektu „Matura nie w jeden weekend”. W wyniku przeprowadzonej kontroli realizacji zajęć pozalekcyjnych, Pani Dyrektor stwierdziła, że uczniowie [redacted] korzystali w powyższych form wsparcia, [redacted]

Analiza sprawozdania z nadzoru pedagogicznego dyrektora XLII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Warszawie za I półrocze roku szkolnego 2015/2016 wskazuje, że w wyniku przeprowadzonych kontroli/obserwacji procesu oceniania ustalono, między innymi, iż:

- „Przeprowadzone obserwacje zajęć dydaktycznych wskazują na incydentalne prowadzenie procesu oceniania bieżących osiągnięć uczniów na każdej jednostce lekcyjnej, a zatem bardzo rzadko wykorzystywana jest motywująca funkcja oceniania!”
- „Występują przypadki oceniania uczniów niezgodnie z WZO, np. (...) prace klasowe zapowiadane były oraz oddawane w terminach niezgodnych z określonymi w wewnętrznych zasadach oceniania”.
- „Wśród stosowanych form sprawdzania osiągnięć uczniów przeważają sprawdziany i kartkówki”.

Parafy*

kontrolującego/ych

dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- „(...) efekty nauczania są niezadowalające – niepokój budzi wysoki odsetek uczniów mających trudności edukacyjne. Z analizy klasyfikacji śródrocznej wynika, że na każdym poziomie edukacyjnym około 50% uczniów ma trudności edukacyjne, z czego aż 12% to uczniowie mający trudności edukacyjne z więcej niż 2 przedmiotów.

Szczególnie niepokojące, w aspekcie przygotowania uczniów [REDAKTOWANE] maturalnego, są wyniki nauczania w klasach [REDAKTOWANE]

- „W większości przypadków w trakcie obserwacji poszczególnych jednostek lekcyjnych nie zauważono stosowania indywidualizacji procesu nauczania”.

Wobec powyższego, ustalono wnioski do realizacji, między innymi:

- „Stosować różnorodne formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów”.
- „Przeprowadzić diagnozę przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów.
- „Opracować systemowy plan pomocy uczniom z trudnościami edukacyjnymi (zespoły przedmiotowe we współpracy z pedagogiem szkolnym).
- „W trybie pilnym podjąć działania mające na celu pomoc [REDAKTOWANE] w uzupełnieniu braków w podstawie programowej poszczególnych przedmiotów maturalnych (zwłaszcza [REDAKTOWANE])
- „Wszyscy nauczyciele zobowiązani są do opracowania różnorodnych form i metod nauczania uwzględniających zindywidualizowane potrzeby uczniów”.

Pani Dyrektor podaje, że mając powyższe wnioski na uwadze, szkoła, celem ich realizacji, podejmuje działania, np.:

- „Pedagodzy szkolni zorganizowali i przeprowadzili warsztaty dla maturzystów dotyczące efektywnych metod walki ze stresem”.
- „Mając na uwadze dużą liczbę ocen niedostatecznych z [REDAKTOWANE] wraz z [REDAKTOWANE] przygotowali i przeprowadzili warsztaty z autoprezentacji, które przeznaczone były w szczególności dla uczniów k [REDAKTOWANE] Pierwsza sesja warsztatów odbyła się [REDAKTOWANE] a [REDAKTOWANE]
- „Szkoła oferowała możliwość indywidualnej pracy z pedagogami szkolnymi o charakterze reedukacyjnym oraz ćwiczenia z zakresu efektywnych technik uczenia się [REDAKTOWANE] z tej formy [REDAKTOWANE]

Wizytator, wykonujący kontrolę, przeprowadził ankietę wśród [REDAKTOWANE]

Nieco więcej niż połowa badanych uczniów (25 z 42) zna zarówno prawa, jak i obowiązki, 16 z 42 nie zna ani obowiązków, ani praw. Jeden uczeń zna tylko prawa ucznia.

Większość ankietowanych uczniów (38/42 osób) stwierdza, że nauczycielka poinformowała o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z [REDAKTOWANE] natomiast 4 uczniów nie potwierdza powyższych działań.

40/42 uczniów podaje, że poza powyższym, zostali zapoznani także z zasadami oceniania, których stosowanie przez nauczyciela potwierdza 32/42 uczniów, 2/42 nie

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- „przy staraniach, jakie wykonuję, uważam, że jedyńka jest nieadekwatna do tego, co robię. Pani nas nie pamięta jako indywidualne osoby. Uważam, że punktacja stosowana przez nauczyciela jest zbyt rygorystyczna i niesprawiedliwa”,
- „myślę, że niesprawiedliwie ocenia wszystkich, często nie starając się nam pomóc w poprawianiu ocen. Ostatnio klasa usłyszała, że jeżeli komuś zabraknie nawet dwóch setnych do 1,75, to Pani to i tak nie interesuje i nie da szansy takiej osobie”,
- „nauczycielka nie ocenia uczniów indywidualnie. Nawet jeśli chodzi o pytanie przy tablicy, wszyscy muszą umieć na tym samym poziomie”,
- „nie ma indywidualnego podejścia do ucznia (traktuje nas jak zbiorowisko, które niczym się nie różni), stosuje niesprawiedliwy system oceniania, ponieważ wymaga ode mnie dużo a nie chce i nie potrafi mi tej wiedzy przekazać. Rozmowa z Nią to rozmowa ze ścianą”.

Na pytanie: czy nauczycielka zawsze uzasadnia ocenę ucznia, 22 uczniów odpowiedziało, że zdecydowanie tak i raczej tak (8), 7 twierdzi, że raczej nie, a 5, że zdecydowanie nie.

26/42 uczniów, na pytanie: czy nauczycielka zawsze oceniają ucznia za wiedzę i umiejętności, stwierdziło, że zdecydowanie tak, a 9/42, że raczej tak. Natomiast 4/42 osoby uważa, że zdecydowanie nie i 3 raczej nie, podając przykłady:

- „za wykucie się na pamięć zadań”,
- „nie zawsze, ponieważ zwykle”,
- „nie ocenia ucznia, kiedy wykazuje aktywność (wykazując wiedzę i umiejętności)”,
- „Pani wychodzi z założenia, że my nic nie umiemy, to za co nas ocenia?”
- „Pani dawała nam trudniejsze prace pisemne, kiedy próbowaliśmy do niej przemówić w celu uzyskania wsparcia w nauce. Stosowała zły system oceniania i większość osób ma jedynekę z przedmiotu. Nawet osoby, którym matura próbna dobrze poszła, mają problem ze zdaniem”.

Na pytanie: czy nauczycielka okazuje uczniom życzliwość, 17/42 ankietowanych podaje, że zawsze, 5/42, że prawie zawsze, 9/42, że często, a według 9/42 jest czasem życzliwa, a dla 2/42 nigdy nie przejawia życzliwości. Niektórzy uczniowie podali uzasadnienie swojej odpowiedzi:

- „to bardzo życzliwa osoba, lecz wymagająca. Kiedy np. dziesiąty raz tłumaczy rozkładając temat na czynniki pierwsze, a nikomu nie chce się uczyć, to oczywiście, że ma prawo się zdenerwować”,
- „żarty z ucznia podczas pracy klasowej lub odpowiedzi przy tablicy”,
- „gdy ktoś przy tablicy ma problem z zadaniem, nauczycielka irytuje się”,
- „Nie. Nauczycielka często obraża całą klasę – mówi, że nic nie umiemy, nie pomaga nam, często nas obraża”,
- „żartobliwie (tylko dla niej) wyśmiewa za błędy”,
- „bywają dni, kiedy lekceważy pojedyncze przypadki bądź całą klasę”,
- „wyśmiewa naszą klasę do innych nauczycieli”,
- „Pani ma wahania nastrojów; nigdy nie wiemy, na jaki humor trafimy, w ciągu 10 minut potrafi zmienić swoje nastawienie/nastój”,
- „komentarz „klasa miła, ale nie zdolna”, ciągłe dołowanie psychiczne i ocenami „u mnie jest normalne 16, 20, 25 jedynek””,
- „na lekcjach wielokrotnie [REDACTED] [REDACTED]”

Parafy*
 kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- „Pani często drwi z nas przy tablicy. Poza tymi sytuacjami jest sympatyczna.”

Na kolejne pytanie, czy nauczycielka szanuje godność uczniów, zawsze i prawie zawsze wskazało 24/42 osób, często – 5 uczniów, czasem – 10, a 2 ankietowanych uczniów stwierdziło, że nauczycielka nigdy nie szanuje godności ucznia. Uczniowie zostali poproszeni o przykłady sytuacji nieposzanowania godności ucznia:

- „Nauczycielka żartuje sobie z wiedzy ucznia lub jego odpowiedzi przy tablicy, wyśmiewa”,
- „Pani dobrze uczy, ale czasem przesadza z tym, co mówi – obraża nas”,
- „naśmiewa się z braków wiedzy ucznia, np. „to nie na wasz poziom!”, „co ja tu będę mówić i tak nie zrozumiecie”,
- „koleżanka była bardzo chora i nie pisała sprawdzianu, to Pani robiła problem, aby go mogła napisać”,
- „czasami używa w stosunku do nas takich określeń, które mogą bardzo zaboлеć i są nie na miejscu, np. jesteście najgorszą klasą, poziom waszej wiedzy jest porażający”.

Na kolejne pytanie, czy czułeś się kiedykolwiek upokorzony przez nauczyciela (jeżeli taka sytuacja miała miejsce, uczniowie poproszeni byli o jej krótki opis i wskazanie przedmiotu): 4 uczniów stwierdza, że często są upokarzani lub koledzy przez nauczycielkę [REDACTED] czasem czuło się upokorzonych 11 uczniów przez nauczycielkę. Natomiast 27 z 42 ankietowanych uczniów stwierdza, że nigdy nie czuła się upokorzona. Uczniowie podali przykłady upokorzeń:

- „ogólnie jest osobą miłą, lecz czasem zdarzają się niemiłe komentarze w naszą stronę”,
- „wyśmiewanie ucznia za brak wiedzy, za błędy uczniów”,
- „była taka sytuacja podczas oddawania sprawdzianów, [REDACTED] powiedziała (cytat) „pochwaliłam się waszymi pracami innemu nauczycielowi. Te prace to taki bezsens... miałyśmy niezły ubaw”, po czym zaczęła się śmiać”,
- „Dyrektorka [REDACTED] wypowiadały się niejednokrotnie „bunt wasze (uczniów) i rodziców nic nie dadzą, a zgłoszenie do kuratorium tylko pogorszy sprawę, więc nie radzę. I tak się dowiemy, kto za tym stoi i będą tego przykre konsekwencje” – jest to cytat, który niejednokrotnie padał z ust dyrektorki, jak i ww. nauczycielek. Uczniowie są po prostu upokarzani i zastraszani”,
- „nauczycielka czasem podkreśla, że jesteśmy głupi (nie dosłownie)”,
- „Pani zazwyczaj jest osoba uprzejmą, ale zdarzały się komentarze typu: „oni są sympatyczni (grzeczni) ale niezdolni”,
- „nauczyciel stara się nam „POMÓC” poprzez ciągłe podnoszenie wymagań, stawianie ocen niedostatecznych. Nie pomogły rozmowy z wychowawcą, z rodzicami ani prośby. Zamiast motywować, „DOŁUJE” nas [REDACTED] a Pani nie jest w stanie choć trochę dostosować swoich wymagań do naszych możliwości”,
- „często jak wchodzi inny nauczyciel podczas lekcji (np. [REDACTED] to Pani od [REDACTED] mówi: „o, to ta klasa, specjalna” do innych nauczycieli komentuje na nas i potem nam na lekcjach o tym mówi, a jak my komentujemy do wychowawczynie, to mamy bardzo źle u Pani [REDACTED]”,

Parafy*

kontrolującego/ych

dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- „powiedziała do drugiej [redacted] przy naszej klasie, „o. to właśnie jest ta klasa” z przekąsem i zaczęła się śmiać”,
- „wielokrotnie dawała nam do zrozumienia, że do niczego się nie nadajemy, mówiąc, że jesteśmy niezdolni a także demotywowała nas, usiłując postawić na swoim zamiast nas wesprzeć w nauce”,
- „raz koleżanka dostała dobrą ocenę ze sprawdzianu, to Pani stwierdziła, że pewnie po prostu miała szczęście, że łatwe zadania się jej trafiły, bo inaczej by nie zaliczyła. Było to nie miłe, bo koleżanka długo się do niego uczyła, a Pani zbagatelizowała jej wysiłek”,
- „określa naszą wiedzę jako tragedia”,
- „boję się podchodzić do tablicy, bo zamiast wytłumaczyć, to ironizuje i podśmiewa się ze mnie do klasy. Boję się rozmawiać z Panią, pytać o wytłumaczenie itp. Robię wszystko, aby zdać, ale nic z tego nie wychodzi. Kiedy umawiam się z Panią, że na poprawę mam przygotować zadania z danej książki, a potem okazuje się, że na 8 zadań były tylko 2 z tej książki – beznadzieja”.

Na pytanie: Czy nauczycielka indywidualizuje pracę z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia (w przypadku zaznaczenia odpowiedzi czasem lub nigdy, uczniowie proszeni byli o podanie przykładów), 18 uczniów twierdzi, że zawsze i prawie zawsze, 4 osoby zaznaczyło, że jest to często, 7 osób podaje, że czasem występują powyższe działania, a 12 ankietowanych uczniów stwierdza, że nigdy nie miały miejsca ww. czynności nauczycielki, w uzasadnieniu podając, że:

- „uczniowie [redacted] na maturze otrzymują osobne zadania”,
- „gdy mam problem z zadaniem, Pani stara mi się je wyjaśnić”,
- „zawsze, gdy czegoś nie rozumiem, nauczycielka dokładnie mi wytłumaczy zagadnienie”,
- „Pani zawsze podczas lekcji, jak ktoś czegoś nie rozumie, to tłumaczy nawet kilkoma sposobami, a oprócz tego, jak komuś nie wystarcza, to może uczestniczyć w zajęciach dodatkowych”,
- „gdy jest problem ze zrozumieniem tematu, spotykamy się na zajęciach dodatkowych”,
- „Nauczycielka zawsze mi pomaga, jeśli ja o to poproszę (na przerwach, na lekcji, na dodatkowych zajęciach, przed lub po lekcjach), nigdy nie spotkałam się z odmową pomocy ze strony nauczycieli”,
- „Pani tłumaczy na różne sposoby (aż do skutku), abyśmy wszyscy zrozumieli”,
- „zawsze można prosić o pomoc i Pani da jakieś inne dodatkowe zadanie, jeśli wie, że ktoś sobie nie radzi”,
- „istnieją zajęcia dodatkowe, tylko, że wtedy również wszystko odbywa się jak na zwykłej lekcji. Ponadto jest na nich za dużo osób, a Pani pracuje tylko z takimi „zaprzyjaźnionymi” uczniami albo tylko ze swoją klasą a potem dziwi się, że mało nas na to chodzi”,
- „Pani organizuje zajęcia dodatkowe to fakt, ale nie ocenia nas indywidualnie tylko grupowo”,
- „Pani poświęca swój własny czas robiąc nam zajęcia dodatkowe po lekcjach. Jest też możliwość skorzystania z konsultacji we wtorek i na każdej przerwie”,

Parafy*

kontrolującego/ych

dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- „wymagania są narzucone z góry; nie ma żadnego indywidualnego podejścia, każdy, nawet ten słaby uczeń, musi umieć najtrudniejsze zadania, ponieważ nie pozwalają na to ambicje Pani [REDACTED] (strach, że obniżymy poziom szkoły).

Ankietowani uczniowie stwierdzili, że miały miejsce sytuacje:

- a) według 5 z 42 uczniów, nauczycielka nie chce uzasadnić wystawionej oceny, ponieważ
 - „bo nie, po prostu czasami ocena nie zostaje uzasadniona, a obok błędnych zadań nie ma uzasadnienia dlaczego jest brak punktów”,
 - „cytat: nie ma na to czasu”,
 - „często nie mamy uzasadnianych ocen, a jak są uzasadniane, to schematowo, czyli Pani rozwiązuje szybko zadanie i koniec tłumaczenia błędów”,
- a) według 5 z 42 uczniów nie może obejrzeć sprawdzonej i ocenionej pracy pisemnej, ponieważ:
 - „nauczycielka zapomniała przynieść sprawdzonych prac, ale przynosi je na kolejne”,
 - „gdy spora część uczniów nie pisała danej pracy i ma już ustalony termin jej zaliczenia”,
 - „odpowiada, że nie ma na to czasu”,
 - „nie wiem dlaczego, po wielu prośbach i tak nie możemy albo nie przynosi ich”,
 - „nie zawsze, nie wiem dlaczego, raz Pani pozwala a raz nie, często w ogóle nie mówi o tej możliwości”,
- b) nauczycielka wystawioną ocenę uzależnia od czynników nie związanych z Twoją wiedzą (proszę podać przykłady) – 2/42
 - „tzw. widzi mi się”,
 - „od 1,75 jest dwójka, a Pani stwierdziła, że za 1,74 czy 1,73 nie postawi pozytywnej oceny”.

Większość badanych uczniów, w przeprowadzonej ankiecie, dodatkowo stwierdziło, że „o **wiele większym problemem jest nauczyciel** [REDACTED]”,
Oto najczęstsze opinie/komentarze:

- 1) oceny często nie są uzasadnione, nauczyciel nie pamięta i nie potrafi wyjaśnić uczniom, za co zostały wystawione oceny niedostateczne z „aktywności”. Nawet jeżeli coś tam powie, to bez sensu i nie ma przełożenia na rzeczywistość, np. na pytanie dlaczego taka ocena? – „bo tak”.
- 2) sprawdziany często wykraczają poza poziom podstawowy,
- 3) długi czas oczekiwania na sprawdzenie prac (zdarzało się kilkakrotnie do 1, a nawet 2 miesięcy),
- 4) niektórym uczniom nie daje szans na poprawienie ocen i nie mówi dlaczego,
- 5) często sprawdzian zawiera 5 pytań i jest punktowany na 70-80 pkt, co uniemożliwia przeciętnemu uczniowi dostanie oceny wyższej niż dopuszczający,
- 6) w bieżącym półroczu brak jakiegokolwiek [REDACTED],
- 7) lekcje są prowadzone nudno, tak jakby była zmuszona je prowadzić, nie umie przekazać wiedzy do egzaminu maturalnego. Słyszymy ciągle, że się nie uczymy, a tak naprawdę

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

każdy powtarza jak tylko może. Jednak uważam, że powinniśmy powtarzać w czasie obowiązkowych zajęć, a nie na dodatkowych (po lekcjach) albo w domu, kiedy zazwyczaj nikt już nie ma siły na kolejną porcję wiedzy. Omijamy całe partie materiału z podręcznika, a przez 3 lata mieliśmy tylko 2 sprawdziany powtórzeniowe [REDACTED]

- 8) za długie i zbyt obszerne sprawdziany na nie całe 40 minut,
- 9) [REDACTED] nie są dobrze omawiane, nauczycielka nie podaje, kiedy przerabiamy kolejną lekcję, tylko informuje nas dwa dni wcześniej albo z dnia na dzień, co powoduje, że nie nadążamy z ich czytaniem i sypią się oceny niedostateczne
- 10) nie pozwala się poprawiać, bo to ucznia problem, on mógł wcześniej o tym myśleć,
- 11) za wszystkie niewłaściwe czyny, nawet jednego ucznia, obrywa cała klasa,
- 12) nie rozumie, jak ktoś jest chory i nie przychodzi na lekcje do niej, ale ma problem, gdy ktoś z nas przychodzi na lekcję chory,
- 13) przed sprawdzianem nigdy nie podaje punktacji, kryteriów oceniania a później nie chce uzasadnić oceny,
- 14) wtrąca się w sprawy prywatne, np. jak uczeń przyniesie usprawiedliwienie nieobecności „z powodów rodzinnych”, to dopytuje i to bardzo nachalnie,
- 15) ocenia faworyzując osoby, np. koleżanki miały tak samo napisaną pracę, a jedna dostała 2 pkt, druga 6pkt (ta przez nią poważana),
- 16) w tym roku szkolnym naszej „[REDACTED]” nie było w szkole bardzo dużo czasu, ponieważ brała udział w kilkudniowych wycieczkach, przez co straciliśmy dużo lekcji, a po każdej wycieczce szła na tygodniowe zwolnienie lekarskie,
- 17) nie przedstawiła warunków i trybu możliwości podwyższenia oceny rocznej, a gdy wyrażamy chęć poprawy, utrudnia nam to, jako [REDACTED]
- 18) nie interesuje się życiem klasy, nie informuje uczniów o nadchodzących wydarzeniach szkolnych (np. o skróconych lekcjach, konkursach, projektach, festiwalach, akcjach krwiodawstwa itp.) czy zmianach w planie lekcji,
- 19) na [REDACTED]
- 20) nie pomaga nam w szkolnych problemach (zawsze to my jesteśmy źli). Każda nasza próba rozwiązania problemu jest przez nią zbywana,
- 21) demotywuje nas na każdym kroku, nie mamy w niej żadnego wsparcia.

Analiza statutu szkoły w części dotyczącej praw ucznia, zasad oceniania wewnątrzszkolnego oraz kar stosowanych wobec uczniów wykazała nieprawidłowości w jego zapisach, np.:

- 1) zapis w §45 ust. 2: „Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (...) o skutkach ustalenia uczniowi nagannej rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania jest bezzasadny - nie znajduje przełożenia w obowiązujących przepisach prawa oświatowego,
- 2) zapisy w §47 ust. 1 pkt 1: „W liceum stosowane są następujące **formy sprawdzania osiągnięć ucznia**: próbne egzaminy maturalne” oraz w ust. 4 pkt 1 „Ocenie podlegają: prace, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem, że ocena z próbnego egzaminu maturalnego nie jest brana pod uwagę przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej”, są niezrozumiałe; zgodnie ze stanowiskiem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 czerwca 2015 r., „Różnego rodzaju testy i egzaminy próbne mają cel diagnostyczny i mają służyć za pomoc uczniom, rodzicom i nauczycielom, ale ich wyniki nie powinny być podstawą

Parafy*
 kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

oceniania bieżącego(...)". Zatem, oceny uzyskane przez uczniów z tzw. próbnych egzaminów powinny dostarczyć uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia i stanowić tylko wskazanie (ukierunkowanie) do dalszej pracy nauczyciela i ucznia,

- 3) zapis w §73 ust. 2 statutu szkoły: „Uczeń, który w wyniku klasyfikacji śródrocznej otrzymał ocenę niedostateczną, winien uzupełnić wiadomości z zakresu podstawy programowej z pierwszego półrocza. O formie, zakresie i terminie sprawdzenia stopnia opanowania tych wiadomości decyduje nauczyciel.” jest w sprzeczności z przepisami art. 44b, ust. 5 pkt 2,3,4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156),
- 4) zapis w §57 ust. 1 pkt 1 statutu szkoły: „bieżące osiągnięcia edukacyjne wyrażane są wyłącznie wg skali, o której mowa w §50 (...)" jest bezzasadny, ponieważ zapis tego paragrafu brzmi: „Nauczyciel oddaje uczniom sprawdzone i ocenione prace pisemne w ciągu 2 tygodni od daty ich przeprowadzenia, zaś w przypadku sprawdzianów z języka polskiego, historii i ujednoliconych sprawdzianów na poziomie klas - w ciągu 3 tygodni.”,
- 5) zapis w §83 ust. 1, dotyczący terminu zgłaszania zastrzeżeń do rocznej oceny klasyfikacyjnej zajęć edukacyjnych jest niezgodny z terminem określonym w art. 44n ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015, poz. 2156 ze zm.),
- 6) zapisy w §83 ust. 4 pkt 1 i 2, dotyczące składu komisji do przeprowadzenia sprawdzianu wiedzy i umiejętności ucznia oraz składu komisji do ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, są niespójne z §19 ust. 5 i 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 843). Natomiast zawartość protokołów powstałych w wyniku powyższych działań, podanych w §83 ust. 7 pkt 1 i 2 statutu, należy dookreślić zapisami podanymi w §19 ust. 9 i 11 wyżej cytowanego rozporządzenia,
- 7) skład komisji do przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego należy zróżnicować, zgodnie z przepisami art. 44k ust. 2 i 3 i art. 66 ust. 1b, art. 16 ust. 11 i art. 20zh ust. 3 i 3a cytowanej wyżej ustawy oraz §17 ust. 5 i 6 ww. rozporządzenia.

6. Wnioski

- 1) Statut XLII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Warszawie, przy ul. Madalińskiego 22 zawiera zapisy niezgodne/niespójne z przepisami prawa oświatowego, co przekłada się na błędne tworzenie dokumentacji szkoły oraz podejmowanie działań szkoły.
- 2) Funkcjonująca dokumentacja („przedmiotowe zasady oceniania [REDAKOWANE]
[REDAKOWANE]
[REDAKOWANE] XLII LO im. Marii Konopnickiej w Warszawie.) jest niespójna z przepisami art. 44b i 44c ustawy z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156) oraz przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 843) i z §22 ust. 17a statutu szkoły.

- 3) Wyniki kontroli, w tym przeprowadzonych ankiet wśród uczniów, potwierdzają, że nie wszyscy uczniowie znają swoje prawa, w szkole dochodzi do przypadków łamania praw ucznia przez nauczycielkę [REDACTED] określonych w statucie szkoły np.: w §38 ust. 2 pkt 1, 9, 10 i 16, niewywiązywania się z zadań/obowiązków nauczycieli, w szczególności określonych w §31 ust. 3-4 oraz ust. 5 pkt 4-6 statutu szkoły, co sprzyja tworzeniu atmosfery nie sprzyjającej nauce.
- 4) Szkoła podejmuje działania wspierające ucznia, ale nie wszyscy ankietowani uczniowie odczuwają wsparcie lub/i życzliwość nauczycieli. Zapis w protokole zebrania Rady Pedagogicznej XLII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Warszawie, (dotyczący klasyfikacji śródrocznej): „[REDACTED] i śródrocznej swoich oddziałów. przeprowadzono krótką dyskusję, [REDACTED] wskazuje na brak działań szkoły wobec uczniów mających problemy edukacyjne. Nie stanowią refleksji nad tym, jak pomóc uczniom, jakie konkretne merytoryczne działania podjąć w celu, np. wzmocnienia motywacji uczniów do nauki.
- 5) Wyrażanie opinii w [REDACTED] o zaległościach/brakach uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, mając na uwadze, że zarówno w gimnazjum jak i w liceum obowiązuje ta sama podstawa programowa, jest niezrozumiałe. Ponadto wskazuje, że szkoła nie przeprowadziła wstępnej diagnozy uczniów w kl. I.
- 6) Szkoła organizuje zajęcia dodatkowe z [REDACTED], ale ich prowadzenie nie spełnia potrzeb i oczekiwań niektórych uczniów/maturzystów. Można przypuszczać, że szkoła nie przeprowadziła diagnozy wśród uczniów w powyższym zakresie.
- 7) Pani Dyrektor, mając na uwadze porażającą liczbę śródrocznych ocen niedostatecznych [REDACTED] w ramach pełnionego nadzoru pedagogicznego, przeprowadziła obserwacje zajęć edukacyjnych, [REDACTED] Ustalenia z obserwacji zajęć potwierdzają wyniki przeprowadzonej kontroli, w tym przeprowadzonych ankiet wśród uczniów. Nasuwa się potrzeba dokonania wnikliwej analizy kryteriów oceniania [REDACTED] refleksja nad przyczyną niepowodzeń uczniów i być może dokonanie ewaluacji stosowanych przez nauczyciela form i metod pracy z uczniami.

7. Zalecenia

- 1) Na podstawie art. 33 ust. 2 pkt 6 w związku z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2156), wzmocnić nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły nad przestrzeganiem i upowszechnianiem w szkole praw ucznia i dziecka oraz w obszarze efektów działalności dydaktycznej nauczycieli, w tym nauczyciela matematyki – Pani Elżbiety Wronko, z uwzględnieniem wniosków i uwag zawartych w protokole kontroli doraźnej.
Termin realizacji: od dnia 26 kwietnia 2016 r.

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- 2) Uwzględnić w planie nadzoru ocenę pracy nauczycieli, zgodnie art. 6a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357),

Termin realizacji: od dnia 26 kwietnia 2016 r.

- 3) W stosunku do nauczycieli łamiących prawa ucznia a jednocześnie uwłaczających godności zawodu nauczyciela poprzez niewywiązywanie się ze swoich zadań, w szczególności określonych w art. 6 cytowanej wyżej ustawy, stosować kary, zgodnie z art. 39 ust. 3, pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156).

Termin realizacji: od dnia 26 lutego 2016 r.

- 4) Dostosować zapisy Statutu XLII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Warszawie, przy ul. Madalińskiego 22 oraz dokumentacji tworzonej na podstawie statutu do przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 2156) i jej rozporządzeń wykonawczych z uwzględnieniem zapisów w protokole kontroli.

Termin realizacji: do dnia 25 maja 2016 r.

8. Ujawnione nieprawidłowości, w zakresie nieobjętym tematyką kontroli: nie stwierdzono
9. Dyrektor szkoły/placówki ma prawo zgłosić Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty w ciągu 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole. W przypadku nie zgłoszenia zastrzeżeń, dyrektor szkoły/placówki jest obowiązany powiadomić Mazowieckiego Kuratora Oświaty o sposobie ich realizacji oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń.

10. Protokół podpisali:

.....
Mariola Borowska
 (dyrektor szkoły)

STARSZY WIZYTATOR
Teresa Glinka
 Teresa Glinka
 (przeprowadzająca kontrolę)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

25 kwietnia 2016 r.

 DYREKTOR
 XLII Liceum Ogólnokształcącego
 im. Marii Konopnickiej w Warszawie
Mariola Borowska

(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły/placówki)

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2016 r.

Parafy*
 kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.